

CZERWONE SWIATEŁA

MISJE SOCJALISTYCZNE
DLA LUDU PRACUJĄCEGO

ZESZYT I.

CZEGO CHCĄ I JAK PRACUJĄ SOCJALIŚCI

PROGRAM I STATUT
ORGANIZACYJNY
POLSKIEJ PARTJI
SOCJALISTYCZNEJ

KRAKÓW 1927

NAKŁADEM RADY WOJEWÓDZKIEJ P. P. S.
W KRAKOWIE. ODBITO W DRUKARNI LUDOWEJ

P.P.S.

**Każdy uświadomiony Robotnik
Każda Towarzyszka i Towarzysz**

czytają

NAPRZÓD

**Organ Polskiej Partji Socjalistycznej,
który wychodzi od lat 36 w Krakowie
przy ul. Dunajewskiego L. 5, I. piętro.**

Prenumerata miesięczna zł. 4·50.

Cena numeru pojedynczego 20 gr.

**Do nabycia w Administracji, we wszystkich
Biurach dzienników oraz u kolporterów
partyjnych.**

TOWARZYSZE! Rozszerzajcie swoje pismo!

›CZERWONE ŚWIATŁA‹

MISJE SOCJALISTYCZNE DLA LUDU PRACUJĄCEGO

===== ZESZYT I. =====

CZEGO CHCĄ I JAK PRACUJĄ SOCJALIŚCI

PROGRAM I STATUT ORGANIZACYJNY
POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ

**Kolekcja
Emila Kornasia**

KRAKÓW 1927

NAKŁADEM RADY WOJEWÓDZKIEJ P. P. S. W KRAKOWIE
ODBITO CZCIONKAMI DRUKARNI LUDOWEJ W KRAKOWIE

CM KEK 313495

Wpisano do Księgi Akcesji

Akc. D1 nr 120 CM /2011/

Olbrzymi wzrost siły i znaczenia klasy robotniczej narzuca konieczność intensywnego kształcenia i wyrabiania wszystkich socjalistów-robotników, przodujących klasie robotniczej w walce o nowy ustrój społeczny.

Nie wystarczy uczęszczać na zgromadzenia, głosować na kandydatów socjalistycznych, płacić podatek partyjny, prenumerować i czytać pisma partyjne itp., trzeba, by każdy zorganizowany w P. P. S. robotnik stał się działaczem, propagatorem idei, by sam umiał pouczać innych o istocie, celu i drogach Socjalizmu i o programie P. P. S., by znał formy organizacyjne, by zdobywał nowych wyznawców, by jednał nowych członków dla Partji, by dobrą nowinę socjalistyczną szerzył w mieście i na wsi.

Trzeba, by członkowie Partji przyswajali sobie wiadomości konieczne dla należytego wykonywania wszelkich mandatów partyjnych, czy to w organizacji politycznej, czy zawodowej, w Kasach chorych czy Radach gminnych.

Pragniemy szerokiemu ogółowi członków Partji udostępnić najkonieczniejsze informacje w moż-

liwie tanich broszurkach, które muszą znaleźć się w rękach każdego towarzysza partyjnego.

Jako pierwszą broszurę wydajemy program i statut partyjny, które ściśle określają, czego chcą socjaliści i w jakich ramach organizacyjnych rozwijać się ma praca P. P. S.

Czytajcie i przedyskutujcie w kole towarzyszy program **Partji** i nauczcie się go, zapoznajcie się dalej dokładnie z **statutem** organizacyjnym, byście umieli stworzyć należycie tę potęgę, jaką musi się stać Lud pracujący zorganizowany w Polskiej Partji Socjalistycznej.

Kraków, 15. I. 1925.

Dr Emil Bobrowski.

PROGRAM

POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ UCHWALONY NA XVII KONGRESIE.

Polska Partja Socjalistyczna, będąc wyrazicielką potrzeb i dążeń klasy robotniczej, **stawia sobie za cel zniesienie wyzysku i ucisku** wszelkiego rodzaju. W imię tego P. P. S., w łączności z proletariatem całego świata, **prowadzi walkę o całkowitą zmianę ustroju społecznego**. P. P. S. dąży do utworzenia Polskiej Republiki Socjalistycznej, z wszystkich ziem polskich złożonej, a z innymi Republikami Socjalistycznymi połączonej węzłami stałego pokoju i bratniego współdziałania.

Republika socjalistyczna obejmie środki wytwarzania i komunikacji (ziemię, fabryki, kopalnie, koleje, żeglugę i t. p.), będące dziś w rękach kapitalistów narzędziem wyzyskiwania mas i zbogacania jednostek — na własność społeczną. Pod względem politycznym przetworzy państwo z narzędzia ucisku klasowego w organ zbiorowej woli społeczeństwa, nie znającego już podziału na wyzyskiwaczy i wyzyskiwanych.

Dążenia swoje P. P. S. opiera na rozwoju historycznym stosunków społecznych. Kapitalizm przygotowuje grunt dla socjalizmu. Stwarza on potężne

siły wytwórcze, które — przy gospodarce społecznej — byłyby źródłem dobrobytu dla wszystkich, natomiast, przy dzisiejszej gospodarce prywatnej i wyzysku pracy najemnej, z bogacają jednostki kosztem mas. Nieład gospodarki kapitalistycznej prowadzi do groźnych przesileń handlowo-przemysłowych (kryzysów), w których kapitalizm trwoni stworzone przez się bogactwa, a wielkie rzesze robotnicze pozbawia pracy. Dziełem kapitalizmu są wielkie warsztaty pracy, oparte na zbiorowym wysiłku setek i tysięcy robotników, a więc mogące stanowić podstawę wspólnej gospodarki. Małą własność prywatną kapitalizm niszczy lub ujarzma. Powołując do życia wielkie organizacje jak towarzystwa akcyjne, kartele i trusty, potężne banki — kapitalizm tworzy formy zbiorowej gospodarki, lecz w jego rękach służące tylko celom wyzyskiwania ogółu przez garstkę, mającą na swoje usługi cały aparat państwowy. Wymianą kapitalizm ogarnia świat cały, czyni w ten sposób koniecznym stałe międzynarodowe współdziałanie, ale zarazem wywołuje zacieklą walkę konkurencyjną między poszczególnymi krajami kapitalistycznymi, co jest jedną z głównych podstaw militarystyki i niszczących wojen.

Wraz z **rozwojem kapitalizmu** **wzrasta klasa robotnicza**, klasa ludzi, pozbawionych własności środków produkcji a żyjących ze sprzedaży swej siły roboczej. Klasa ta staje się coraz liczniejszą. Warunki jej życia i pracy budzą w niej poczucie solidarności. Skupienie w wielkich masach i świadomość swego znaczenia w życiu gospodarczym

dają jej poczucie siły. Niepewność bytu i zależność od kapitalistów rewolucjonizują ją. **Walka klasowa w społeczeństwie zaostrza się coraz bardziej.** W miarę dojrzewania klasy robotniczej z jednej strony, a rozwoju sprzeczności kapitalistycznego ustroju z drugiej — **walka o Socjalizm** staje się coraz potężniejszą, a urzeczywistnienie Socjalizmu staje się realnym zadaniem.

Wielka wojna światowa przyspieszyła przebieg tego rozwoju dziejowego. Wojna podkopała produkcyjną rolę kapitalizmu, niszcząc masę sił wytwórczych, ubożąc społeczeństwa, wywołując szaloną drożyznę. Na tle upadku życia gospodarczego, tem jaskrawiej uwidoczniają się kolosalne majątki spekulantów i paskarzy wszelkiego rodzaju. Narody i państwa uginają się pod ciężarem długów wojennych i niedoborów finansowych.

Wywołuje to **konieczność jak najostrzejszego przeciwstawienia się kapitalistycznemu pasorzytństwu** pod grozą ruiny gospodarczej i upadku kultury.

Wojna miała ten jeszcze skutek, że rozszerzyła gospodarke ekonomiczną państwa. Państwa — wobec konieczności wyłożenia wszystkich sił i zużycowania wszystkich środków dla celów wojennych — poddały swojej kontroli całe życie gospodarcze, a niektóre jego gałęzi wzięły pod swój zarząd bezpośredni. Zorganizowano nawet podział produktów. W ten sposób — jakkolwiek działała tu wojenna konieczność a gospodarka nie przestała być kapitalistyczną — podkopano pojęcie wolnej konkurencji, nietykalności własności pry-

watnej i stworzono nowe zarodki gospodarki zbiorowej.

Klasa robotnicza, wychodząc z okresu wojny, wzmacnia swój atak na ustroj kapitalistyczny — godzi w same podstawy tego ustroju.

REWOLUCJA SPOŁECZNA.

Walka już nietylko o poszczególne reformy społeczne, ale o całkowitą zmianę dzisiejszych stosunków, o ustroj socjalistyczny i połączone z tem dążenie do objęcia władzy przez klasę robotniczą, staje się znamieniem tego okresu dziejowego, który nastąpił po wojnie.

Zwycięska rewolucja społeczna umożliwi socjalistyczną przebudowę gospodarczego, politycznego i kulturalnego życia narodów.

Lecz urzeczywistnienie tego celu nie może być sprawą krótkiej chwili, nie może być przemocą narzucone społeczeństwu, nie może być niezależne od warunków czasu i miejsca.

Klasa robotnicza, aby móc władzę nietylko pochwycić, lecz utrzymać w swoich rękach, **musi być należycie zorganizowaną i uświadomioną**, musi też zapewnić sobie współdziałanie tych żywiołów społecznych, które cierpią w kapitalistycznym ustroju i mogą pójść wraz z proletariatem, a więc licznych pracowników umysłowych, zwłaszcza zaś ludności wiejskiej bezrolnej i małorolnej.

P. P. S. zdaje sobie sprawę z międzynarodowego charakteru przewrotu społecznego, w którym rozstrzygającą rolę odegrają kraje gospodarczo i społecznie przodujące. P. P. S. łączy swoje wysiłki

z akcją świadomego proletariatu wszystkich krajów, **współdziała więc przy odbudowaniu międzynarodowej łączności robotników** i odpowiednich do tego form organizacyjnych.

Zdobycie władzy przez klasę robotniczą nie jest celem, lecz środkiem i akcja, do zdobycia władzy zmierzająca, winna podporządkować się celom wyzwolenia społecznego. Rewolucja socjalistyczna ma zadania wybitnie twórcze: urzeczywistnienie Socjalizmu wymaga olbrzymich prac organizacyjnych i administracyjnych. Ustrój socjalistyczny nie może być urzeczywistniony wbrew większości społeczeństwa, musi tedy oprzeć się na zasadach demokratycznych. Rząd socjalistyczny — w jakikolwiek powstanie sposób, czy przez gwałtowny przewrót, czy też przez osiągnięcie większości w parlamencie — musi z całą bezwzględnością odierać zamachy reakcji i usuwać z drogi przeszkody, stawiane przez klasy posiadające wyzwoleniu proletariatu. Są to jednak środki czasowe i przejściowe, właściwe każdemu przewrotowi politycznemu. Podnoszenie środków represji, a nawet teroru do godności trwałego systemu, zwłaszcza zaś opieranie przebudowy społecznej na bezwzględnych, dyktatorskich rządach mniejszości — niezgodne jest z istotą Socjalizmu i nie może prowadzić do wyzwolenia klasy robotniczej. Dlatego P. P. S. odrzuca tak rozumianą i stosowaną „dyktaturę proletariatu“, wysuwając natomiast **dążenie do rządów socjalistycznych, opartych na masach pracujących miast i wsi, — zgodnych z wolą większo-**

ści społeczeństwa, — kontrolowanych przez ogół obywateli.

Zdobycie władzy przez klasę robotniczą stanowi tę Rewolucję, która wyraźną linią graniczną odcina przyszłość od czasów obecnych. Ale i po zdobyciu władzy przez klasę robotniczą ustroj socjalistyczny nie powstanie zaraz: przejście od kapitalizmu do socjalizmu odbywać się będzie drogą uspołeczniania, socjalizacji życia gospodarczego.

Dążąc do ustroju socjalistycznego, P. P. S. walczył już dziś o reformy we wszystkich dziedzinach korzystne dla klasy robotniczej i ułatwiające jej walkę wyzwolenczą. P. P. S. broni interesów całej ludności pracującej przeciwko wyzyskowi i uciskowi. W walce tej P. P. S. używa wszelkich środków rozporządzalnych i celowych, działając w Sejmie, w instytucjach samorządowych i na drodze bezpośredniej akcji proletariackiej, zarówno politycznej, jak gospodarczej.

W ZAKRESIE POLITYKI MIĘDZYNARODOWEJ

P. P. S. stoi na gruncie Republiki polskiej, o którą przez długie walczyła lata. P. P. S. walczy o doprowadzenie do końca zjednoczenia ziem polskich. Utrwalenie niepodległości Polski jest jednym z najważniejszych zadań polskiej klasy robotniczej. Natomiast P. P. S. przeciwstawia się z całą stanowczością wszelkim dążeniom zaborczym. P. P. S. broni prawa narodów do stanowienia o sobie i w szczególności popiera niepodległość narodów,

wyzwolonych z jarzma dawnego imperjum rosyjskiego.

P. P. S. dąży do zabezpieczenia stałego pokoju między państwami przez utworzenie Związku Narodów, opartego na porozumieniu się i równouprawnieniu wszystkich narodów, z usunięciem hegemonji wielkich mocarstw.

P. P. S. żąda usunięcia tajnych układów międzynarodowych i stosowania zupełnej jawności w stosunkach międzynarodowych.

W ZAKRESIE WEWNĘTRZNYCH STOSUNKÓW POLITYCZNYCH

P. P. S. stawia następujące wytyczne:

Sejm jednoizbowy;

Powszechne bez różnicy płci, równe, tajne, bezpośrednie i proporcjonalne głosowanie do Sejmu i do wszystkich ciał samorządowych;

Bezpośrednie prawodawstwo ludowe w formie inicjatywy i referendum;

Konstytucyjne uznanie Izby pracy, złożonej z przedstawicieli robotników i pracowników w miastach i na wsi, a mającej prawo inicjatywy oraz dawania opinji we wszystkich sprawach dotyczących pracy;

Szeroki samorząd lokalny;

Zabezpieczenie praw językowych mniejszości narodowych;

Autonomia dla mniejszości narodowych, zamieszkujących zwarte terytorja;

Zastąpienie armji stałej przez milicję ludową i powszechne uzbrojenie obywateli;

Oddzielenie kościoła od państwa;

Wolność osobista, wolność słowa, prasy, sumienia, nauki, zebrań i stowarzyszeń, koalicji;

Równe prawa dla wszystkich obywateli bez różnicy płci, wyznania i narodowości.

W ZAKRESIE STOSUNKÓW GOSPODARCZYCH:

Ochrona pracy, w szczególności przestrzeganie maksymalnego, najwyżej 8-godzinnego dnia roboczego, a 46-godzinnego tygodnia pracy i odpoczynku niedzielnego; płatne urlopy wakacyjne dla wszystkich robotników i pracowników; zakaz pracy dzieci; ograniczenie pracy nocnej; przepisy sanitarne, dotyczące zdrowotności miejsc pracy i zapobiegania wypadkom nieszczęśliwym przy pracy.

Określenie minimum pracy zarobkowej zwłaszcza w chałupnictwie. Równa płaca dla obu płci za równą pracę. Ochrona prawna dla umów cennikowych.

Państwowe ubezpieczenie robotników i pracowników od choroby, nieszczęśliwych wypadków, braku pracy i na starość. Zabezpieczenie wdów i sierót.

✓ Dobrowolne sądy rozjemcze.

Wolność strajków i organizacji zawodowej robotniczej.

Inspekcja pracy w przemyśle, handlu i rolnictwie z udziałem przedstawicieli robotniczych. Niezależność inspekcji pracy od administracji politycznej.

Bezpłatne pośrednictwo pracy przez związki zawodowe, gminę i państwo.

Opieka nad wychodźstwem.

Prawne uznanie w zakładach pracy w miastach i na wsi komitetów robotniczych, złożonych z delegatów wszystkich pracujących w danym zakładzie, a mających ingerencję we wszystkich sprawach, dotyczących pracy w zakładzie, i udział przez swoich przedstawicieli w jego zarządzie.

Uspołecznienie dojrzałych do tego gałęzi przemysłu, przede wszystkim kopalń wszelkiego rodzaju, hut i środków komunikacji.

Uspołecznienie w formie własności gminnej przedsiębiorstw, służących do zaspakajania potrzeb ogółu mieszkańców gminy, jak np. elektrowni, gazowni, tramwajów, aptek, piekarń, jatek, domów mieszkalnych.

Monopol państwowy handlu artykułami pierwszej potrzeby.

Przejęcie przez gminy łącznie z kooperatywami spożywców podziału artykułów pierwszej potrzeby.

Popieranie przez państwo kooperatyw spożywców.

Upaństwowienie banków.

Upaństwowienie lasów i wód. Wywłaszczenie większej własności rolnej z pozostawieniem części wywłaszczonych gruntów dla gospodarki państwowej i gminnej, z wydzierżawieniem pozostałej części spółkom i rodzinom bezrolnych i małorolnych oraz kooperatywom robotniczym.

Akcja państwowa dla podniesienia i rozwoju

wydajności małej gospodarki rolnej przez zaopatrzenie małorolnych w grunta, przez komasację, meljorację, kredyt na zagospodarowanie się, popieranie kooperatyw rolnych, szkolnictwo rolnicze.

W ZAKRESIE SKARBOWOŚCI:

Konfiskata zysków wojennych i lichwiarskich. Podatek postępowy od majątków, dochodów i spadków.

Zniesienie podatków pośrednich i ceł, obciążających artykuły pierwszej potrzeby, narzędzia pracy i surowce.

W ZAKRESIE SĄDOWNICTWA:

Bezpłatny wymiar sprawiedliwości, bezpłatna pomoc prawna.

Zniesienie kary śmierci. Wybieralność sędziów pokoju. Sądy przysięgłych. Opieka nad opuszczającymi więzienia.

W ZAKRESIE SZKOLNICTWA:

Powszechne, obowiązujące, świeckie nauczanie. Nauczanie bezpłatne na wszystkich stopniach i we wszystkich rodzajach szkół.

Zabezpieczenie przez państwo bytu dzieciom i młodzieży szkolnej.

Pomoc państwowa dla umożliwienia niezamożnej młodzieży kształcenia się w uczelniach średnich i wyższych.

Popieranie przez państwo i gminy instytucji kształcenia pozaszkolnego.

Uniezależnienie władz szkolnych od administracji politycznej.

W ZAKRESIE ZDROWOTNOŚCI:

Państwowa i gminna bezpłatna pomoc lekarska i dostarczanie środków leczniczych.

Ochrona macierzyństwa, opieka nad dzieckiem.

Walka z prostytutką i chorobami zakaźnymi.
Zniesienie reglamentacji prostytutek.

* * *

Na podstawie tego programu P. P. S. organizuje lud pracujący miast i wsi i walce jego nadaje kierunek świadomy i celowy. **P. P. S. dąży nie do przywilejów klasowych, lecz do zniesienia podziału społeczeństwa na klasy. Zwycięstwo socjalizmu oznacza wyzwolenie całej ludzkości.** Socjalizm stworzy nietylko nowy ustrój gospodarczy i społeczny, ale także wyższą kulturę i wyższą moralność wolnego człowieka.

STATUT ORGANIZACYJNY POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ

I. CZŁONKOWIE PARTJI.

Art. 1. Członkiem P. P. S. może być każda osoba, na której nie ciążyą zarzuty natury moralnej, o ile: a) wyznaje zasady programu partyjnego, b) zostanie formalnie przyjęta do organizacji partyjnej, c) stosuje się do uchwał miarodajnych ciał partyjnych, d) opłaca wkładki członkowskie.

Art. 2. Członkowi P. P. S. nie wolno należeć do żadnej innej Partji politycznej.

Art. 3. Należenie członków Partji do organizacji o ściśle określonym charakterze i zadaniach, wymaga uprzedniego zezwolenia C. K. W.

Art. 4. Członków Partji przyjmuje się w zasadzie na podstawie poręczenia dwóch czynnych członków danej organizacji partyjnej; mimo to każdemu Komitetowi Partyjnemu przysługuje prawo odmówić i to bez podania motywów przyjęcia nowo-wstępującego członka. W tym wypadku przysługuje prawo odwołania się do C. K. W.

Były członek Partji, który przeszedł do innej Partji, a zgłosił ponownie swój akces do P. P. S., może być przyjęty ponownie w poczet członków organizacji, jedynie za uprzednim zezwoleniem C. K. W.

Art. 5. Nowowstępujący członek wypełnia odnośną deklarację, uiszcza wpisowe i otrzymuje legitymację partyjną.

Art. 6. Każdy członek Partji obowiązany jest brać czynny udział w życiu partyjnym, regularnie opłacać wszelkie wkładki członkowskie, popierać Partję moralnie i materialnie, prenumerować i rozpow szechniać pisma i wydawnictwa partyjne, należeć do klasowych organizacyj zawodowych, spółdzielczych i oświatowych.

Art. 7. Każdy członek ma prawo uczestniczenia w zebraniach organizacyjnych, oraz brania udziału w wyborach odpowiednich ciał partyjnych. Czynne prawo wyborcze przysługuje po dwóch miesiącach od chwili wstąpienia członka do organizacji; bierne zaś prawo wyborcze do kierowniczych ciał partyjnych przysługuje po upływie 6-ciu miesięcy od chwili wstąpienia członka Partji. Natomiast bierne prawo wyborcze do Sejmu, Senatu i Instytucji Samorządowych, przysługuje członkowi Partji po upływie lat trzech od chwili wstąpienia do organizacji. Wyjątek od tej zasady może nastąpić jedynie na zasadzie specjalnej uchwały C. K. W., powziętej $\frac{2}{3}$ głosów obecnych.

Art. 8. Członek Partji nie ma prawa występowania na zewnątrz Partji przeciwko uchwałam i decyzjom ciał partyjnych.

Art. 9. Członek Partji może w każdej chwili wystąpić z organizacji, obowiązany jest jednak powiadomić o tem Komitet Miejskowy i zwrócić legitymację.

Art. 10. Członek nie opłacający bez usprawiedliwienia regularnie obowiązujących wkładek partyjnych w ciągu trzech miesięcy, zostaje przez Komitet wykreślony z listy członkowskiej; o powyższym należy zawiadomić ogół członków Partji.

Powtórne przyjęcie może nastąpić na zasadach obowiązujących nowowstępujących; wyjątek od tej zasady może nastąpić jedynie w wypadku, gdy członek organizacji jest bezrobotnym, względnie nie jest w stanie wkładki opłacić. W tym drugim wypadku, zwolnienie od całej wkładki, lub jej części, może nastąpić tylko na zasadzie specjalnej uchwały Komitetu.

Art. 11. Członek Partji podlega zawieszeniu w czynnościach partyjnych i oddaniu pod Sąd Partyjny, gdy: a) w działalności swojej wykracza przeciwko zasadom programowym Partji i nie stosuje się do uchwał ciał partyjnych, b) działa na szkodę Partji, c) ciąży na nim wykroczenia natury moralnej.

Art. 12. Zawiesić członka w czynnościach i oddać go pod Sąd Partyjny mają prawo: C. K. W., Komitety Okręgowe, Powiatowe i Miejskowe. Zawieszonemu członkowi w czynnościach nie przysługują prawa członkowskie, dopóki jego sprawa nie zostanie załatwiona.

Art. 13. Wydalenie członka Partji z szeregów organizacyjnych może nastąpić tylko na podstawie wyroku jednośnego Sądu Partyjnego Okręgowego, względnie Centralnego.

Art. 14. Podsądni członkowie Partji mają prawo

odwołania się od wyroku Sądu Okręgowego do Sądu Centralnego Partji, jako instancji ostatecznej.

Art. 15. O każdorazowem zawieszeniu członka w jego prawach lub wydaleniu z szeregów partyjnych, C. K. W., względnie upoważniony przezeń Komitet Partyjny mogą podać do wiadomości ogółu członków organizacji.

II. ORGANIZACJA CIAŁ PARTYJNYCH.

Art. 16. Podstawę organizacyjną Partji stanowią:
a) mężowie zaufania, b) organizacje miejscowe, c) powiatowe, d) okręgowe (obwodowe) oraz Sekcje Zagraniczne, które w swem życiu wewnętrznym rządzą się art. niniejszego statutu i formalnie zatwierdzonemi regulaminami.

Art. 17. Każdy członek Partji obowiązany jest należeć do organizacji partyjnej w miejscu swego zamieszkania, lub zatrudnienia. Gdy ani w miejscu zamieszkania, ani też zatrudnienia, niema organizacji, w takim razie członek Partji obowiązany jest wstąpić do najbliższej organizacji, sąsiadującej z jego miejscem zamieszkania, względnie zatrudnienia.

Art. 18. Najniższą jednostką organizacyjną Partji jest mąż zaufania, wyznaczony przez dany Komitet Powiatowy, względnie Okręgowy.

Art. 19. Wszyscy członkowie Partji w danej miejscowości, stanowią jej organizację miejscową.

Art. 20. Najwyższem ciałem organizacji miejscowej jest Walne Zebranie partyjne członków, odbywające się co najmniej raz w miesiącu. Walne Zebranie decyduje na miejscu o wszystkich sprawach

partyjnych, które pod obrady postawi Komitet Miejskowy, nadto na każdym dorocznym zebraniu wysłuchuje sprawozdań Komitetu z jego działalności i dokonuje nowych wyborów Komitetu.

Art. 21. W większych skupieniach robotniczych, organizacja Miejskowa może się składać z dzielnic, lub kół fabrycznych. Odpowiednikiem wówczas Walnego Zebrania organizacji miejscowej jest Konferencja delegatów dzielnicowych i fabrycznych.

Art. 22. Działalnością organizacji Miejskowej kieruje Miejskowy Komitet Partyjny, wybrany przez doroczne Walne Zebranie partyjne. Komitet Miejskowy wykonuje uchwały ciał partyjnych we wszystkich sprawach, zajmuje się agitacją, kieruje miejscową administracją organizacji, przesyła za pośrednictwem Komitetu Powiatowego O. K. R-owi kwartalne sprawozdanie z działalności organizacyjno-agitacyjnej, przesyła O. K. R-owi należność za pobrane wkładki, rozpowszechnia pisma i wydawnictwa partyjne, oraz stawia za aprobatą O. K. R-u kandydatów do ciał samorządowych, Kas Chorych, Sądów Przemysłowych i t. d. funkcjonujących na terenie działalności Komitetu Miejskowego.

Art. 23. Organizacje Miejskowe, położone w obrębie powiatu, lub związane ze sobą wspólnością interesów gospodarczych, politycznych, albo względami komunikacyjnymi tworzą organizację Powiatową. Granice i siedzibę powiatu organizacyjnego, oznacza O. K. R. na wniosek Konferencji Powiatowej.

Art. 24. W skład Powiatowej organizacji P. P. S.

wchodzą wszystkie organizacje miejscowe danego Powiatu oraz mężowie zaufania.

Art. 25. Konferencja Powiatowa, na którą wysyłają delegatów organizacje Miejskowe w stosunku jednego na 20-tu członków opłacających wkładki partyjne, decyduje we wszystkich sprawach partyjnych i politycznych, dotyczących odnośnego powiatu, stawia za aprobatą O. K. R. kandydatów do reprezentacyjnych ciał powiatowych, oraz wybiera Komitet Powiatowy, którego Prezydjum stanowi Egzekutywa. W Konferencji Powiatowej biorą udział również mężowie zaufania w danym powiecie.

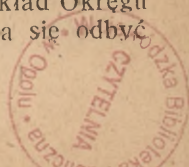
Art. 26. Odpowiednikiem Konferencji Powiatowej w sprawach organizacyjno-politycznych, dotyczących danego Powiatu, może być Walny Zjazd Powiatowy wszystkich członków Partji.

III. ORGANIZACJA OKRĘGOWA.

Art. 27. W skład organizacji Okręgowej wchodzi wszystkie organizacje Miejskowe i Powiatowe, znajdujące się w obrębie Okręgu. Ilość Okręgów, ich terytorjum, oraz siedziby Komitetów Okręgowych oznacza Rada Naczelna.

Art. 28. Najwyższem ciałem kierowniczem organizacji Okręgowej jest Konferencja Okręgowa.

Art. 29. Posiedzenia Konferencyj Okręgowych są: a) zwyczajne, odbywające się co sześć miesięcy; b) nadzwyczajne, zwoływane z polecenia C. K. W., na skutek uchwały O. K. R-u lub na piśmienne życzenie $\frac{1}{3}$ wchodzących w skład Okręgu organizacyj, z tem, że Konferencja ma się odbyć

przed upływem 3-ch tygodni od daty otrzymania żądania.

Art. 30. Konferencja Okręgowa: 1) przeprowadza taktykę Partji w Okręgu, zgodnie z uchwałami i dyrektywami Kongresu, Rady Naczelnej i C. K. W.; 2) decyduje we wszystkich sprawach politycznych przez przyjmowanie odpowiednich rezolucyj; 3) układa za aprobatą C. K. W. listę kandydatów P. P. S. do ciał reprezentacyjnych danego Okręgu, oraz proponuje listę kandydatów danego Okręgu do Sejmu i do Senatu, przyjmuje lub odrzuca sprawozdanie O. K. R-u i Komisji Rewizyjnej; 4) jest najwyższem ciałem odwoławczem w sprawach odrzucenia kandydatury na członka Partji przez Komitet Miejskowy lub Okręgowy; 5) nadto doroczna Konferencja Okręgowa wybiera członków O. K. R., 3-ch członków Komisji Rewizyjnej i 5-ciu członków i 2-ch zastępców Okręgowego Sądu Partyjnego, wreszcie 6) wybiera delegatów na Kongres Partji.

Art. 31. Na Konferencji Okręgowej głos decydujący mają: a) członkowie O. K. R-u; b) przedstawiciele C. K. W.; c) posłowie socjalistyczni danego Okręgu; d) delegaci poszczególnych organizacji miejscowych w stosunku 1 na 30-tu członków partyjnych; e) mężowie zaufania; f) członkowie Komisji Rewizyjnej.

Art. 32. Głos doradczy na Konferencji Okręgowej mają: a) członkowie Komitetów Powiatowych; b) członkowie instytucyj samorządowych; c) przedstawiciele Wydziałów; d) członkowie Sądu Okręgowego.

Art. 33. Działalnością polityczną, organizacyjną i finansową danego Okręgu kieruje O. K. R. On też inkasuje na terenie swej działalności podatek partyjny i wszelkie wkładki, nakładane przez C. K. W., Radę Naczelną i Konferencję Okręgową, reguluje co miesiąc należność z powyższego tytułu do Kasy C. K. W. i składa co miesiąc odnośne sprawozdanie kasowe. Nadto O. K. R. obowiązany jest składać C. K. W. kwartalne sprawozdania z działalności organizacyjno-agitacyjnej całej Organizacji Okręgowej. Za działalność swą O. K. R. jest odpowiedzialny przed Konferencją Okręgową i C. K. W.

Art. 34. O. K. R. składa się z członków, wybranych przez Konferencję Okręgową w ilości każdorazowo określonej przez tęże Konferencję.

Art. 35. Dla stałego prowadzenia poszczególnych działów pracy O. K. R. powołuje do życia Wydziały i Komisje, które pracują w granicach uchwał Konferencji Okręgowej i O. K. R-u, oraz szczególnych instrukcyj, udzielonych im przez odnośne Centralne Wydziały Partji. Samodzielne uchwały Wydziałów i Komisji, wymagają zatwierdzenia O. K. R-u.

Art. 36. Władzę wykonawczą na terytorjum danego Okręgu sprawuje Egzekutywa O. K. R-u. Do Egzekutywy wchodzi: przewodniczący O. K. R-u i co najmniej 4-ch członków wybranych przez plenum O. K. R-u.

Art. 37. O. K. R-owi przysługuje prawo zawieszania uchwał organizacyj Miejscowych i Powiatowych, niezgodnych z programem, taktyką,

uchwałami kierowniczych ciał Partji oraz z niniejszym statutem.

IV. RADY WOJEWÓDZKIE P. P. S.

Art. 38. Radę Wojewódzką P. P. S. stanowią: delegaci wszystkich organizacyj miejscowych i powiatowych, oraz w pełnym składzie Egzekutywy O. K. R-ów, działających na terenie danego Województwa.

Art. 39. Do zadań Rady Wojewódzkiej należy: a) koordynowanie poszczególnych wystąpień politycznych i agitacyjnych całej organizacji P. P. S. na terenie Województwa; b) ustalanie polityki samorządowej P. P. S. w danym Województwie; c) ustalanie polityki P. P. S. w Kasach Chorych i instytucjach ubezpieczeniowych; d) proponowanie C. K. W. kandydatów do Senatu.

Art. 40. Obrady Rad Wojewódzkich P. P. S. odbywają się raz na kwartał.

Art. 41. Uchwały Rad Wojewódzkich P. P. S. w zakresie punktu a), b) i c) — są obowiązujące dla całej organizacji P. P. S. w danym Województwie.

Art. 42. Prezydjum Rady Wojewódzkiej P. P. S. stanowi Egzekutywa tego O. K. R-u, który znajduje się w siedzibie Województwa, lub który wskaże C. K. W.

Art. 43. Prezydjum Rady Wojewódzkiej P. P. S. zwołuje każdorazowo Radę, zdaje na niej swoje sprawozdanie z czynności, oraz w czasie od Rady do Rady reprezentuje nazewnątrz organizację partyjną w Województwie.

V. KONGRES PARTJI.

Art. 44. Najwyższem ciałem kierowniczem Partji jest Kongres.

Art. 45. W Kongresie biorą udział z głosem decydującym: a) delegaci organizacji partyjnych w stosunku jeden na 50 — 200-tu członków opłacających wkładki partyjne; b) członkowie Rady Naczelnej; c) 6-ciu przedstawicielei Z. P. P. S.; d) członkowie Komisji Rewizyjnej. Mandat delegata na Kongres nie może być mandatem imperatywnym.

Art. 46. Głos doradczy na Kongresie mają: a) posłowie socjalistyczni; b) przedstawiciele Centralnych Wydziałów Partyjnych; e) członkowie Centralnego Sądu Partji; d) referenci, zaproszeni przez C. K. W.

Art. 47. Obrady Kongresu Partji odbywają się na podstawie regulaminu, przez tenże Kongres ustalonego. Uchwały Kongresu przyjmowane są zwykłą większością głosów obecnych delegatów.

Art. 48. Kongres Partji odbywa się co najmniej raz na dwa lata i jest zwoływany przez Radę Naczelną w terminie i miejscu przez nią oznaczonym.

Art. 49. Data zwołania Kongresu musi być ogłoszoną przynajmniej na dwa miesiące przedtem w pismach partyjnych z podaniem prowizorycznego porządku dziennego.

Art. 50. Wszystkie wnioski na Kongres podane do wiadomości C. K. W. za pośrednictwem organizacji Okręgowych, najpóźniej na trzy tygodnie przed Kongresem, powinny być zakomunikowane przez C. K. W. wszystkim Komitetom Partyjnym.

Art. 51. Z chwilą ogłoszenia terminu zwołania Kongresu organy partyjne obowiązane są do otwarcia na swoich łamach dyskusji w sprawach porządku dziennego Kongresu.

Art. 52. Do kompetencji Kongresu należy: a) wysłuchanie sprawozdań Rady Naczelnej, C. K. W., Komisji Rewizyjnej, Sądu Centralnego i Z. P. P. S.; b) stanowienie uchwał w sprawach programowych, taktycznych i organizacyjnych; c) wybór Rady Naczelnej; d) wybór Komisji Rewizyjnej i Sądu Centralnego; e) rozpatrzenie spraw i konfliktów organizacyjnych, wynikłych między poszczególnymi Komitetami a C. K. W.

Art. 53. Nadzwyczajny Kongres Partji może być zwołany przez Radę Naczelną na mocy jej własnej uchwały lub też na zasadzie umotywowanego żądania $\frac{1}{3}$ Komitetów Okręgowych.

Art. 54. Termin i miejsce Kongresu Nadzwyczajnego muszą być podane do wiadomości organizacji przynajmniej na dwa tygodnie przed dniem zebrania się Kongresu.

VI. RADA NACZELNA PARTJI.

Art. 55. Kierownictwo polityką i działalnością organizacyjną Partji w okresie Międzykongresowym, należy do Rady Naczelnej.

Art. 56. Siedzibą Rady Naczelnej jest Warszawa.

Art. 57. Do Rady Naczelnej Partji wchodzi: a) 50 członków wybranych przez Kongres absolutną większością głosów. (O ile kandydaci nie otrzymają bezwzględnej większości głosów, na-

stępują wybory ściślejsze pomiędzy kandydatami, którzy otrzymali stosunkowo największą ilość głosów. W wypadku równości głosów rozstrzyga losowanie), b) redaktor Centralnego organu Partji „Robotnika“, c) Prezes Z. P. P. S. — obaj z urzędu.

Art. 58. Rada Naczelna wybiera własne Prezydium (osobne od C. K. W.), złożone z Przewodniczącego, dwóch zastępców i Sekretarza.

Art. 59. Rada Naczelna wybiera C. K. W. złożony z 11-tu członków Rady.

Art. 60. Rada Naczelna jest zarządcą majątku partyjnego i układa budżet Partji.

Art. 61. Rada Naczelna zatwierdza kandydatów Partji do Sejmu i Senatu.

Art. 62. Radę Naczelną zwołuje co najmniej raz na cztery miesiące Prezydium Rady, a w razie potrzeby C. K. W. z własnej inicjatywy, lub na żądanie $\frac{1}{3}$ członków Rady.

Art. 63. Na posiedzeniu Rady Naczelnej mają głos doradcy posłowie i senatorowie, członkowie Komisji Rewizyjnej i Sądu Centralnego Partji.

VII. CENTRALNY KOMITET WYKONAWCZY.

Art. 64. C. K. W. kieruje całokształtem polityki partyjnej i życia organizacyjnego zgodnie z uchwałami Kongresu i dyrektywami Rady Naczelnej. C. K. W. jest odpowiedzialny za swoją działalność przed Radą Naczelną i Kongresem.

Art. 65. C. K. W. wybiera własne Prezydium, które składa się z pięciu członków. W skład Pre-

zydjum wchodzi: Przewodniczący, 2-ch zastępców, Sekretarz i Skarbnik. Kompetencje Prezydium, oraz jego regulamin wewnętrzny określa C. K. W.

Art. 66. Członkowie Rady Naczelnej, Komisji Rewizyjnej i Sądu Centralnego posiadają prawo uczestniczenia w posiedzeniach C. K. W. z głosem doradczym. Nadto C. K. W. ma prawo zapraszać na swoje posiedzenia przedstawiciele Wydziałów Centralnych.

Art. 67. Posiedzenia C. K. W. i Rady Naczelnej są prawomocne przy obecności absolutnej większości członków.

Art. 68. Plenum C. K. W. zwołuje Prezydium co najmniej dwa razy w miesiącu.

VIII. WYDZIAŁY CENTRALNE.

Art. 69. Dla kierowania określoną działalnością pracy partyjnej, w szczególności wśród kobiet i młodocianych, oraz w dziedzinie stosunków wiejskich, samorządowych, socjalnych i t. d. — C. K. W. powołuje do życia odnośne Wydziały Centralne i Referaty, jak np. Kobięcy, Młodzieży, Wiejski, Samorządowy, Socjalny i t. d. Odpowiednikiem Wydziałów Centralnych są przy poszczególnych O. K. R-ach takie same Wydziały, które w zakresie swej działalności kierują się dyrektywami Wydziałów Centralnych. Regulaminy wewnętrzne Wydziałów Centralnych zatwierdza C. K. W. Regulaminy, Statuty organizacyjne oraz wzajemne stosunki Wydziałów z Centralnymi Wydziałami — określi specjalne rozporządzenie C. K. W.

IX. SEKRETARJATY PARTYJNE.

Art. 70. C. K. W., na wniosek Sekretarza Generalnego, zatwierdza przedstawionego przez dany Komitet Okręgowy Sekretarza, przyczem każdy O. K. R. koszt utrzymania Sekretarza Okręgowego pokrywa w całości.

W ten sam sposób O. K. R-y zatwierdzają na wniosek Sekretarzy Okręgowych, Sekretarzy Komitetów Powiatowych i Miejscowych.

Art. 71. W sensie administracyjnym Sekretarjaty Partyjne i Sekretarze podlegają Sekretarjatowi Generalnemu C. K. W.

Art. 72. Regulamin Sekretarjatów Partyjnych i wzajemne ich stosunki organizacyjno-kompetencyjne określi osobne rozporządzenie C. K. W.

X. KOMISJA REWIZYJNA.

Art. 73. Komisja Rewizyjna, złożona z czterech członków i jednego zastępcy, wybranych przez Kongres, obowiązana jest co najmniej raz na kwartał skontrolować kasowość C. K. W. i Centralnych Instytucyj Partyjnych.

XI. SĄDY PARTYJNE.

Art. 74. Dla rozpatrywania i decydowania w sprawach wykroczeń członków Partji przeciwko dyscyplinie organizacyjnej, oraz programowi i taktyce Partji, a także przeciwko postanowieniom niniejszego Statutu — istnieją Centralny Sąd Partji i Sądy Okręgowe.

Art. 75. Sąd Centralny jest wybierany przez Kongres w liczbie 9-ciu członków i 3-ech zastępców.

Sądy okręgowe wybierają Konferencje Okręgowe w liczbie 5 członków i 2-ch zastępców.

Art. 76. Sądy Partyjne urzędują i wyrokuja na zasadzie Statutu, uchwalonego przez Centralny Sad Partji.

Art. 77. Do kompetencji Sądu Centralnego należy rozstrzyganie spraw wniesionych przez C. K. W., oraz odwoławczych, zgłoszonych przez Komitety i towarzyszy niezadowolonych z wyroku Sądów Okręgowych.

XII. REGULAMINY.

Art. 78. Regulaminy organizacji mężów zaufania, organizacji Miejscowych, Powiatowych i Okręgowych winny być przyjęte przez Konferencję Okręgową i zatwierdzone przez C. K. W. Regulaminy Centralnych Wydziałów zatwierdza C. K. W.

Art. 79. Regulaminy C. K. W. i Rady Naczelnej zatwierdza Rada Naczelna.

XIII. KLUB POSELSKI.

Art. 80. Klub Poselski prowadzi politykę Partji na terenie Sejmu, zgodnie z uchwałami Kongresu, Rady Naczelnej i dyrektywami C. K. W.

XIV. FUNDUSZE PARTYJNE.

Art. 81. Fundusze Partyjne składają się: a) z wpisowego w wysokości 1 zł., b) zwyczajnego podatku partyjnego w wysokości 50 gr. miesięcznie od każdego członka organizacji, należącego jednocześnie do Związku Zawodowego i 1 zł. od członków nienależących do Związków Zawodowych.

Kobiety i młodociani płacą połowę wkładki członkowskiej, c) podatku rolnego w wysokości 1 zł. półrocznie od członków organizacji wiejskiej P. P. S., d) podatku procentowego od legitymacyj partyjnych w wysokości 20 gr. rocznie od każdej, e) podatku Międzynarodówki w wysokości 1 zł. półrocznie od każdego członka, f) podatku nadzwyczajnego od członków organizacji, zarabiających 300 złotych miesięcznie, w wysokości 2% miesięcznie od całości zarobku, g) dochodów z przedsiębiorstw i wpływów nadzwyczajnych.

Art. 82. Podatek Partyjny dzieli się według następującego klucza:

1) odnośnie punktu a) i b) — 50% pobiera C. K. W., 50% poszczególne O. K. R-y; z 50% , przypadających dla C. K. W., przeznaczają się połowę na wydatki administracyjne C. K. W., połowę zaś na Fundusz Wyborczy i Prasowy, a to według klucza: 75% Fundusz Wyborczy, 25% Fundusz Prasowy.

2) Odnośnie punktu c), e) i g) — 50% pobiera C. K. W., 50% zaś O. K. R-y.

3) Odnośnie punktu f) — 75% pobiera C. K. W., 25% zaś O. K. R-y.

Art. 83. Rada Naczelna ma prawo ustanowić podatki dodatkowe na cele specjalne.

Art. 84. To samo prawo posiadają Konferencje Okręgowe i Powiatowe z tem, że nie przekroczą 100% podatku zwyczajnego i uzyskają zatwierdzenie C. K. W. dla Konferencji Okręgowej, względnie O. K. R-u — dla Konferencji Powiatowej.

Art. 85. Komitety Partyjne mają prawo zwolnić od podatku partyjnego członków organizacyj, którzy są pozbawieni pracy, pod warunkiem, że się zarejestrują w odnośnym Komitecie Partyjnym. Nadto Komitety mogą zwolnić od całej wkładki lub jej części tych towarzyszy, którzy ze względu na swoje położenie materialne nie są w stanie uiścić wkładki.

Art. 86. Wszelkie stałe dochodowe przedsiębiorstwa Partyjne, organizowane przez Komitety Partyjne, muszą uprzednio uzyskać aprobatę C. K. W.

XV. PRASA PARTYJNA.

Art. 87. Pisma Partyjne są własnością Partji.

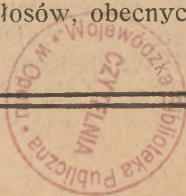
Art. 88. Centralnym organem Partji jest „Robotnik“, wychodzący w Warszawie. Wydawnictwo „Robotnika“ prowadzi C. K. W.

Art. 89. Redaktorów organów partyjnych wyznacza Rada Naczelna.

Art. 90. Wydawnictwo pism partyjnych, broszur i książek prowadzi, względnie kontroluje C. K. W.

XVI. ZMIANA STATUTU.

Art. 91. Niniejszy Statut Organizacyjny P. P. S., zatwierdzony przez XX Kongres Partyjny dnia 1 stycznia 1926 r., może być częściowo lub całkowicie zmieniony, albo też uzupełniony na wniosek Rady Naczelnej, na mocy uchwały Kongresu Partyjnego większością $\frac{2}{3}$ głosów, obecnych na Kongresie.

**Centralny Organ Polskiej Partji
Socjalistycznej**

ROBOTNIK

wychodzi rok 33 w Warszawie.

**Redakcja i Administracja:
Warszawa, ulica Warecka L. 7.**

**Prenumerata miesięczna 5 zł. 40 gr.
Numer pojedynczy 20 groszy.**

Ilustrowany Tygodnik Socjalistyczny

POBUDKA

wychodzi pod naczelną redakcją
pośła Ignacego Daszyńskiego
w Warszawie, przy ul. Wareckiej 7, parter.

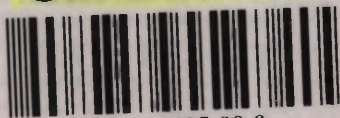
**Numer pojedynczy tylko 30 gr.
Prenumerata miesięczna 1 zł., roczna 10 zł.**

TOWARZYSZE! Czytajcie jedyne popularno-naukowe
ilustrowane pismo socjalistyczne!

**Do nabycia w Administracji, we wszystkich Biurach
dzienników oraz u kolporterów partyjnych.**

Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu

CM 313495

000-313495-00-0

CHŁO

Rołny

GŁOS

Cukro

GŁOS

Przem.

GÓRN

KOLEJARZ — ZWIĄZKOWIEC

Organ Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych.
Redakcja: Warszawa, ul. Długa 19.

METALOWIEC

Organ Związku Zawodowego
Robot. Przemysłu Metalowego.
Redakcja: Warszawa, ul. Leszno 53.

PRACOWNIK UŻYTECZNOŚCI
PUBLICZNEJ

Organ Związku Zaw. Prac. użyt. Publ.
Redakcja: Warszawa, ul. Warecka 7.

ROBOTNIK BUDOWLANY

Organ Związku
Zawod. Robot.
Przem. Budow. Redakcja: Kraków, ul. Dunajewskiego 5.

ROBOTNIK DRZEWNY

Organ Związku
Zawod. Robot.
Przem. Drzewnego. Redakcja: Kraków, Dunajewskiego 5.

ROBOTNIK SPOŻYWCZY

Organ Związku
Zawod. Robot.
Przem. Spoż. Redakcja: Warszawa, ul. Stojańska 13.

UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE

Organ Związku Zawodowego Pracowników Kas Chorych.
Redakcja: Warszawa, ul. Solec 93.

Organy Związku Zawodowego Drukarzy:

WIADOMOŚCI GRAFICZNE

Redakcja: Warszawa, ul. Bednarska 24.

OGNIKO

Redakcja: Lwów, Piekarska 18.

INFORMATOR

Redakcja: Poznań, Wrocławska 7.